ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ΄ 24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1928 ΑΡΙΘ. 46

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ Χ.Α.Ν.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΡΙΣΘΕΙΣΗΣ ΥΠΟ ΤΗΣ Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

[Τέλος]

Ζ΄

'Επίτιμος Πρόεδρος τῆς ἐν 'Αθήναις Χ.Α.Ν. εἶνε ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν Κύριος Χρυσόστομος, τῆς δὲ ἐν Θεσσαλονίκῃ Χ.Α.Ν. ἐπίτιμος Πρόεδρος διατελεῖ ὁ Σ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Κύριος Γεννάδιος.

Εἰς τὴν πλήρη ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν ἔργον τῆς Χ.Α.Ν. προηγήθησαν μετὰ ἱκανὴν περὶ αὐτοῦ ἐκ τοῦ συνέγγυς ἐπιχώριον πεῖραν αἱ ἀνώταται ἡμῶν Πολιτικαὶ καὶ Στρατιωτικαὶ 'Αρχαί. Καὶ ὅτε τὸν Μάρτιον τοῦ 1920 ἐπεσκέφθη καὶ τὴν 'Ελλάδα 'Επιτροπὴ σταλεῖσα ὑπὸ τῆς ἐν Νέᾳ 'Υόρκῃ Διεθνοῦς 'Επιτροπῆς τῆς Χ.Α.Ν. ὅπως ἐπιθεωρήσῃ τὸ ἔργον τῶν ἀποστολῶν της εἰς τὰ σύμμαχα ἐν Εὐρώπῃ Κράτη, αἱ 'Αρχαὶ τῶν πόλεων 'Αθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὑπέβαλον δι' αὐτῆς αἰτήσεις, δι' ὧν ἐζητεῖτο ἀπὸ τὴν ἐν Νέᾳ 'Υόρκῃ Διεθνῆ 'Επιτροπὴν τῆς Χ.Α.Ν. ἡ ἐγκατάστασις μονίμου αὐτῆς ἔργου εἰς τὴν 'Ελλάδα (αὐτόθι 25). 'Η δὲ 'Ελληνικὴ Κυβέρνησις παρεχώρησε διὰ συμβάσεως εἰς τὴν Χ.Α.Ν. ἐν 'Αθήναις εὐρυτάτην ἔκτασιν ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως πρὸς ἵδρυσιν ψυχαγωγικοῦ καὶ 'Αθλητικοῦ Κέντρου.

'Ως ἐλέχθη καὶ ἀνωτέρω, ἀπὸ τοῦ 'Ιανουαρίου τοῦ 1923 ἡ Χ.Α.Ν. 'Αθηνῶν ἀπετέλεσεν ἴδιον Σωματεῖον ἐπιδιῶκον τὸν σκοπόν του ἐν ἀπαρεγκλίτῳ συμφωνίᾳ πρὸς τοὺς νόμους τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους καὶ τὰ θέσμια τῆς 'Ελληνικῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας.

Τὸ Διοικητικὸν Αὐτῆς συμβούλιον ἀπετέλεσαν ὁ κ. 'Αλέξανδρος Γ. Πασπάτης, διευθυντὴς Τραπέζης Χίου, Πρόεδρος, 'Αντιπρόεδροι οἱ κ.κ. Σπῦρος Παπαφράγκος, Διευθυντὴς 'Εθνικῆς Τραπέζης,καὶ Θεοφάνης Κακριδῆς, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου, Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. 'Αμίλκας 'Αλιβιζᾶτος, Καθηγητὴς τῆς Θεολογίας παρὰ τῷ Καποδιστριακῷ Πανεπιστημίῳ, Ταμίας ὁ κ. Χάρρυ Χίλλ, Διευθυντὴς Τραπέζης 'Αμέρικαν 'Εξπρές, καὶ σύμβουλοι οἱ κ. κ. 'Αλέξ. 'Αναστασιάδης, Πρόεδρος 'Εμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ 'Επιμελητηρίου, Δημ. 'Αναγνωστόπουλος, Καθηγητὴς Διδασκαλείου, Γ. Σταματόπουλος, τέως Πρόεδρος 'Εμπορικοῦ Συλλόγου, Ν. 'Εξαρχόπουλος, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου, Ν. Κυριακίδης, ἐφοπλιστής, Μιχ. Μιχαηλίδης, Καθηγητής, 'Αλέξ. Παπαδόπουλος, 'Ιατρός, Παν. Πουλίτσας, Δικηγόρος, Π. Σκουριώτης, Διευθυντὴς 'Υπουργείου Δικαιοσύνης, 'Απόστολος Νικολαΐδης, Ἔμπορος. Λαμβανομένου δ' ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, αἱ θρησκευτικαὶ ὁμιλίαι καὶ διαλέξεις τῆς Χ.Α.Ν. γίνονται παρ' ὀρθοδόξων θεολόγων, καὶ ὅτι ἀκόμη καὶ εἰς τὰς θερινὰς κατασκηνώσεις ἐπιμελέστατα τηρεῖται ὁ ἐν ὀρθοδόξοις ναοῖς ἐκκλησιασμός, καὶ ἐκ τῆς διοικήκήσεως τοῦ Σωματείου, δι' ἑλληνικῶν χειρῶν, καὶ ἐκ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, δι' ὀρθοδόξων στομάτων, καὶ ἐκ τῆς μετ' αὐτοῦ ἐπαφῆς τῆς ἀνωτάτης 'Εκκλησιαστικῆς 'Αρχῆς 'Αθηνῶν, ὑπάρχει πᾶσα ἡ ἐγγύησις περὶ τῆς εὐεργετικῆς λειτουργίας τῆς Χ. Α. Ν. ἐν βαθμῷ, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπαναπαύσῃ τελείως καὶ τὸν κ. Γ. Φεσσόπουλον.

Τὸ ὅμοιον ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν καὶ διὰ τὴν Χ.Α.Ν. Θεσσαλονίκης. Λειτουργεῖ καὶ αὕτη ὡς 'Ελληνικὸν Σωματεῖον μὲ ἐπίτιμον Πρόεδρον τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης, μὲ διοίκησιν ἐκ λίαν εὐϋπολήπτων καὶ ἐγκρίτων μελῶν τῆς ὀρθοδόξου κοινωνίας τῶν Θεσσαλονικέων.

'Ο Δῆμος τῆς πόλεως παρεχώρησεν εἰς αὐτὴν τὸ γήπεδον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἱδρύθη τὸ θαυμάσιον μέγαρόν της, αἱ δὲ περὶ αὐτῆς πληροφορίαι αἱ ἀναγραφόμεναι εἰς τὸ φυλλάδιον «Χριστιανικὴ 'Αδελφότης τῶν Νέων», ἀποτελοῦσι δι' αὐτὴν συστατικὸν κάλλιστον. 'Ο θρησκευτικός, ἠθικός, διανοητικὸς καὶ σωματικὸς σκοπός της ἐπιδιώκεται διὰ συνεργασίας τῆς 'Εκκλησίας, τοῦ Δήμου, τοῦ Σχολείου, τοῦ Οἴκου. Καὶ ἤδη, ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον ἐποπτείαν τῆς 'Εκκλησιαστικῆς 'Αρχῆς καὶ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχήν της, ἡ ἐνέργεια τῆς Χ.Α.Ν.Θ. ἔχει περιλάβῃ δεκάδας κέντρων, ἐν οἷς καὶ Σχολεῖα, Γυμναστήρια, Σωματεῖα.

Η΄.

Δυστυχῶς, ὡς γνωστόν, ἡ ἐν ἡμετέροις 'Εκπαιδευτηρίοις σωματικὴ ἀγωγὴ τῆς νεότητος ἦτο σχεδὸν ἐντελῶς παρημελημένη, οὐδὲν δὲ σύστημα διεῖπε τὴν ἠθικὴν αὐτῆς ἀγωγὴν καὶ κατεύθυνσιν. Κέντρα ἀθώων ψυχαγωγιῶν ἦσαν παρ' ἡμῖν ἀνύπαρκτα, ἡ χρησιμοποίησις τοῦ χρόνου τῆς νεότητος δὲν ἐρρυθμίζετο ἀπὸ καμμίαν ὀργάνωσιν, τοὐναντίον, ἡ νεότης καὶ ἡ ἐφηβικὴ ἡλικία, αὐτὴ πολλάκις ἡ παιδική, κατηναλίσκοντο καὶ ἐφθείροντο εἰς τὰ καφενεῖα καὶ ἐν ἄλλοις χώροις ἄνευ οὐδεμίας ἐπιστασίας καὶ ἐλέγχου. 'Επὶ πλέον, κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχήν, διάφοροι λυμεῶνες εἴτε ἐκ πλάνης, εἴτε κατ' ἐντολὴν σκοτεινῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν ξένων ὀργανώσεων, ἐργάζονται εἰς ἀποπλάνησιν καὶ διανοητικὸν καὶ ἠθικὸν καὶ κοινω-

νικὸν μολυσμὸν τῶν Ἑλληνοπαίδων, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν βάθρων τῶν δημοτικῶν Σχολείων.

Πρὸ τοσούτων καὶ τοιούτων κινδύνων αἱ παρ' ἡμῖν ὀργανώσεις τῆς Χ.Α.Ν. ὑπὸ σύστημα καὶ πειθαρχίαν παρέχουσιν ἐντιμοτάτην ὑπηρεσίαν. Ἡ ὑπόνοια τοῦ προπαγανδισμοῦ δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ καθὸ ξένη ἐντελῶς πρὸς τὴν καθόλου ὀργάνωσιν τοῦ Σωματείου. Ἐν Ἑλλάδι δὲ ἡ σημερινὴ σύνθεσις τῶν Σωματείων τῆς Χ.Α.Ν. καὶ ὁ τρόπος τῆς διοικήσεως καὶ τῆς λειτουργίας των δύνανται νὰ καταστήσωσιν αὐτὰ λίαν πολυτίμους δυνάμεις τῆς κοινωνίας, τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τοῦ Ἔθνους.

Ἐξετάσαντες νέους, μετασχόντας εἰς τὰς θερινὰς κατασκηνώσεις, ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἐνίοτε ἐκεῖ προσέρχονται καὶ φοιτηταὶ ἢ μαθηταὶ ἀνωτέρων Σχολῶν μὲ δηλητηριασμένας τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις των. Οὗτοι δὲν εἶνε ἔργα τῆς Χ.Α.Ν,ἀλλὰ καρποὶ πλημμελοῦς κοινωνικῆς καταστάσεως, τοὺς ὁποίους ὅμως ἡ Χ.Α.Ν. δέχεται ὅπως τοὺς καθοδηγήσῃ μεθοδικῶς διὰ τῆς ἐπιδράσεώς της εἰς τὴν χριστιανικὴν σκέψιν καὶ τὰ χριστιανικὰ αἰσθήματα. Καὶ πολλάκις ἡ προσπάθεια αὕτη στέφεται ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Τὸ ὅμοιον συμβαίνει καὶ εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Τμῆμα, ὅπου προσέρχονται νέοι, ἀλλὰ καὶ ἄνδρες διαφόρων ἔργων καὶ ἐπαγγελμάτων. Ὁ πρότερος βίος των τοὺς εἶχεν ἐφοδιάσῃ μὲ ὀλιγοπιστίαν καὶ ἄλλα ἐλαττώματα. Ἀλλ' ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῆς συναφείας τῆς Χ.Α.Ν. ΕΠΙΤΕΛΟΥΝΤΑΙ συγκινητικαὶ ἀνανήψεις καὶ σωτήριοι μεταστροφαί.

Ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία δὲν ἐφοβεῖτο νὰ στέλλῃ τὰ τέκνα της πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὰς σχολὰς τῶν Ἐθνικῶν. Καὶ ὅτε ἀπηγόρευσε τὴν φοίτησιν ταύτην ὁ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, διάσημοι διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ἐξηγέρθησαν κατὰ τοῦ μέτρου τούτου. Ἀναφέρομεν τὸ γεγονός, ἵνα ὑπομνήσωμεν πόσον ἦτο εὐθεῖα καὶ φωτεινὴ καὶ ἐλευθέρα ἡ διανοητικότης τῶν σοφωτάτων καὶ ἁγιωτάτων ἐκείνων ἀνδρῶν. Ἐὰν δ' ἐκεῖνοι δὲν ἐφοβοῦντο καὶ σχολὰς Ἐθνικῶν, ἡμεῖς οὐδὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν ἐξ ὀργανώσεων Χριστιανικῶν, αἵτινες ἀποδεδειγμένως οὐδὲν τεχνάζονται κατὰ τῆς Ὀρθοδοξίας ἡμῶν, καὶ οἱ ὁποῖαι ἐξ ἀρχῆς ζητήσασαι εἰς τὸ θρησκευτικὸν μέρος τὴν κατεύθυνσιν αὐτοῦ παρὰ τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν, ἤδη εἶνε ἐντελῶς εἰς τὴν πλήρη διάθεσιν τῆς Ὀρθοδοξίας.

Εἰς ἡμᾶς ἀπόκειται νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰς τὰς παρ' ἡμῖν ὀργανώσεις τῆς Χ.Α.Ν. ὅσῳ τὸ δυνατὸν εὐεργετικώτερον.

Μετὰ Σεβασμοῦ

Ἡ ἐξετάσασα Ἐπιτροπὴ

Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Μιχαὴλ Ι. Γαλανὸς

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ABBÉ J. CALVET

[Γράμματα ἐξ Ἀγγλίας]

Ὑπό τὸν τίτλον: Rome and reunion εἶδε τὸ φῶς ἐν μεταφράσει εἰς την αγγλικην εκ τοῦ γαλλικοῦ πρωτοτύπου τὸ ἀξιόλογον βιβλίον τοῦ Abbé J. Calvet. Ὁ συγγραφεύς ποιεῖται λόγον ἐν αὐτῷ περὶ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ παρουσιάζει τὴν Ρώμην ὡς ἐπιθυμοῦσαν καὶ ἐργαζομένην (!) ὑπὲρ τῆς παμποθήτου ταύτης ἑνώσεως. Μολονότι δὲ ἔχεται τῶν ὑπερφιάλων ἀντιλήψεων τῆς Ρώμης καὶ τῶν ἀπολυταρχικῶν ἀξιώσεων αὐτῆς, αἵτινες ἀνέκαθεν ἀπετέλεσαν τὸ μόνον ἐμπόδιον εἰς πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἕνωσιν, ἐν τούτοις δριμύτατα ἐπεκρίθη ὑπὸ τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπισήμων κύκλων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, τῶν ὁποίων τὰς γνώμας ἀντιπροσωπεύει τὸ περίφημον διὰ τὸν φανατισμὸν καὶ τὴν ἀδιαλλαξίαν του περιοδικὸν «Tablet». Ὁ συντάκτης τοῦ περιοδικοῦ τούτου εὗρεν ὅτι ὁ συγγραφεὺς εἶναι πολὺ ἐνδοτικός, ὅτι ὑποχωρεῖ εἰς πολλὰ ζητήματα, ὅτι δέχεται τέλος νὰ ἔλθῃ εἰς συνεννόησιν μετὰ τῶν μὴ Ρωμαιοκαθολικῶν, οἵτινες, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ συντάκτου, ὀφείλουν ἀσυζητητὶ καὶ ἄνευ ὅρων νὰ κύψουν τὸν αὐχένα ἐνώπιον τῆς «Αὐτοῦ Ἁγιότητος», νὰ ἀσπασθοῦν ὑποκλινέστατα τὴν παπικὴν ἐμβάδα καὶ νὰ δηλώσουν ὑποταγὴν, ἂν ἐπιθυμοῦν τῷ ὄντι νὰ μὴ διαιωνισθῇ ἡ παραμονή των εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐφευρεθὲν «Πουργατόριουμ». Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἔναυλοι ἠχοῦν εἰς τὰ ὦτα πάντων αἱ στομφώδεις καὶ σατραπικαὶ ἐκφράσεις τῆς τελευταίας παπικῆς ἐγκυκλίου, τῆς καταδικαζούσης πᾶσαν ἐνέργειαν καὶ τάσιν ἀφορῶσαν τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἀπαγορευούσης εἰς τοὺς ἐξαρτωμένους ἐκ τοῦ Κονκλαβίου κληρικοὺς νὰ ἀσχολῶνται μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο. Πλὴν τὸ βιβλίον τοῦ Ab. Calvet ἐξεδόθη εὐλογίᾳ τοῦ Βατικανοῦ, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ imprimatur τοῦ ἐν Παρισίοις Γεν. Ἀντιπροσώπου τοῦ Ποντιφηκος. Τί λοιπὸν νὰ πιστεύσωμεν; Ἐνδιαφέρεται ἡ Ἁγία Ἕδρα περὶ τῆς ἑνώσεως ἢ οὔ; Καὶ ἂν ἔχῃ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ἕνωσις δέον νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς προσελεύσεως ἁπάντων τῶν μὴ Ρωμαιοκαθολικῶν εἰς τὴν παπικὴν μάνδραν ἄνευ συζητήσεως, πῶς τότε ἐπευλογεῖ διὰ τοῦ ἐπισήμου αὐτῆς nihil obstat βιβλίον οἷον τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν, τὸ ὁποῖον ὑπεύθυνον διὰ τὴν μὴ ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν θεωρεῖ ἐξ ἴσου καὶ τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν;

Ἀλλ' ἴδωμεν τὰς γενικὰς γραμμὰς τῶν σκέψεων τοῦ Abbé Calvet.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου ὑπάρχει πρόλογος τοῦ Ἀγγλοκαθολικοῦ Ὑποκόμητος Χάλιφαξ ἐκφράζοντος τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ δημοσιεύσει τοῦ βιβλίου εἰς τὴν ἀγγλικὴν καὶ ὑποδεικνύοντος τὴν ἀντίθεσιν, ἥτις παρατηρεῖται μεταξὺ τοῦ περιεχομένου τοῦ βιβλίου τούτου καὶ τῆς ἀδιαλλαξίας τῆς τελευταίας παπικῆς ἐγκυκλίου.

Ἐν τῷ Αφ κεφ. ἐπιγραφομένῳ: «Ἡ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἱδρυθεῖσα Ἐκκλησία ἐστη-

ρίχθη ἐπὶ τῆς «Ἑνότητος», ὁ συγγραφεὺς λέγει ὅτι πάντες ὅσοι πιστεύουσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ δέχονται τὴν διδασκαλίαν Αὐτοῦ, ὀφείλουν νὰ ἐπιδιώκουν τὴν ἑνότητα, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ τελευταία ἐντολὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους καὶ δι' αὐτῶν πρὸς ὅλους τοὺς Χριστιανούς. Ἂν ὁ Χριστὸς εἰς τὴν τελευταίαν προσευχήν Του ἐν Γεθσημανῆ ἐπιμένῃ εἰς τὴν ἑνότητα, ἥτις δέον νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τῶν μαθητῶν, τοῦτο συνέβη διότι προέβλεπε τὰς διαιρέσεις. Ἀγωνιᾷ διότι προαισθάνεται τὸν ἐγωϊσμὸν καὶ τὰ μίση τῶν πιστευόντων εἰς Αὐτόν. Προσεύχεται δὲ ὑπὲρ τῆς ἑνότητος διότι ταύτην θεωρεῖ α) ὅρον ἀπαραίτητον διὰ τὴν σωτηρίαν—«ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου... καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Καὶ β) διότι αὕτη εἰς τὰ ὄμματα τοῦ κόσμου θὰ εἶναι ἡ μοναδικὴ ἀπόδειξις τῆς θείας προελεύσεως τῆς Ἐκκλησίας Του: «ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι Σύ με ἀπέστειλας» «ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε». Πλὴν ἀντὶ τῆς διὰ τῆς ἀγάπης ἑνότητος οἱ χριστιανοί εἰσι διῃρημένοι, τουθ' ὅπερ οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀπιστίαν τοῦ 18ου αἰῶνος καὶ παρεμποδίζει κυρίως τὴν διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ μεταξὺ τῶν Μωαμεθανῶν, Κινέζων καὶ Ἰνδῶν. Ἐν τῷ Βῳ Κεφ. ἐπιγραφομένῳ: «ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι ἀποστολὴ ἑνότητος» ὁ συγγραφεὺς λέγει ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν, ὅταν κατὰ τὴν τελευταίαν προσευχήν Του ἔλεγεν εἰς τοὺς μαθητάς Του: «εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν» εἶχεν ὑπ' ὄψει τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, ὅπερ διὰ τῶν ἐνεργειῶν Του προώριστο νὰ διατηρῇ τὴν ἑνότητα τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων. Ὁ Παράκλητος ἔχει ἀποστολὴν ὄχι μόνον νὰ διδάσκῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπερασπίζῃ τὴν Ἐκκλησίαν. Εἶναι ὁ Προστάτης τῆς Ἐκκλησίας. Θὰ ὑπερασπίζῃ τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ κόσμου τούτου καὶ θὰ συντελῇ εἰς τὸν θρίαμβον αὐτῆς. Παρὰ τὰς διαιρέσεις καὶ τὰ σχίσματα καὶ τοὺς πολέμους, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐργάζεται ἐν τῷ κόσμῳ, ὅστις, παρ' ὅλας τὰς ἀναστατώσεις, πρὸς τὴν ἑνότητα βαδίζει. Οἱ πόλεμοι, αἱ αἱματοχυσίαι, αἱ διενέξεις ἤδη καταδικάζονται ἀνεπιφυλάκτως ὑφ' ὅλων. Σήμερον, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε, πάντες οἱ χριστιανοὶ δέον νὰ ὦσιν ἡνωμένοι ἐν μιᾷ Ἐκκλησίᾳ. Τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἑνοποιοῦ ἐργασίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἐν τῷ Γῳ Κεφ. ὁ συγγραφεὺς ἀπαριθμεῖ τὰς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διαιρέσεις μνημονεύων τοῦ Ἀρειανισμοῦ, τοῦ Νεστοριανισμοῦ καὶ τέλος τοῦ μεγάλου σχίσματος, ὅπερ ἐχώρισεν Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν. Συνέπεια, λέγει, τῆς διαγωγῆς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τῆς Ρώμης ὑπῆρξεν ἡ διαίρεσις ἐκείνης εἰς 15 τοπικὰς Ἐκκλησίας. «Ἡ Ἐκκλησία αὕτη εἶναι τοσοῦτον διῃρημένη, ὥστε ἐν αὐτῇ ἐπικρατεῖ θρησκευτικὴ ἀναρχία, ἥτις ἀπειλεῖ τὸν Χριστιανισμὸν τῆς Ἀνατολῆς διὰ διαλύσεως καὶ ἀφίησιν αὐτὸν ἐκτεθειμένον εἰς τὰς ἐφόδους τοῦ Ἰσλάμ». [Ὁ συγγραφεὺς φωρᾶται ἀγνοῶν τὴν ἱστορίαν τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων, οἵτινες ἐπὶ ἑκατονταετηρίδας ὁλοκλήρους νικηφόρως ἀντιμετώπισαν τὴν μουσουλμανικὴν τυραννίδα, παρὰ τὰς προσηλυτιστικὰς ἐπιβουλὰς καὶ τὰς παρασκηνιακὰς διαβολὰς τῶν Μισσιοναρίων τῆς Δύσεως, οἵτινες, ξένοι πάντοτε πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης, ἠγωνίζοντο ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν τυράννων νὰ καταστήσωσιν ἐπαχθέστερον τὸν δουλικὸν ζυγόν. Τὸ γεγονὸς δ' ἀκριβῶς τῆς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διατηρήσεως τῆς πίστεως παρὰ τὰς πικρίας τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ ἀναγνωρίζει, καὶ ἐγκωμιάζει ἐπὶ τούτῳ τοὺς Ὀρθοδόξους Ἕλληνας, ἕτερος ἀντιπρόσωπος τῆς Δύσεως, πολλὰ τὰ συκοφαντικὰ καὶ ἱστορικῶς ἀνυπόστατα κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας γράψας, ὁ περίφημος Adrian Fortescue ἐν τῷ Ἀγγλιστὶ ἐκδοθέντι συγγράματι αὐτοῦ: The Eastern Orfhodox Church. 1907] Τὸ πνεῦμα τῆς διαιρέσεως, λέγει, ἐπεκράτησε, δυστυχῶς, καὶ ἐν τῇ Δύσει, ἐν ᾗ κατά τινα ἐποχὴν ὑπῆρχον 2 καὶ 3 Πάπαι, κατὰ δὲ τὴν 16ην ἑκατονταετηρίδα ἐξερράγη τὸ σχίσμα τοῦ Λουθήρου, ὅπερ διέσπασε τὸν Χριστιανικὸν κόσμον τῆς Δύσεως εἰς δύο ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα καὶ προὐκάλεσε συνεπείας ἀξιοθρηνήτους ὑφισταμένας μέχρι τῆς σήμερον.

Ἐν τῷ Δ'. Κεφ. ὅπερ φέρει τὴν ἐπιγραφήν: «Ἡ ἀντίληψις τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ προβλήματος τῆς Ἑνώσεως», ὁ συγγραφεὺς λέγει: «Ὅταν ἡμεῖς ὁμιλῶμεν περὶ ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἕνωσιν ἐξωτερικὴν καὶ τελείαν προσώπων καὶ ὁμάδων ἡνωμένων ἄλλως κατ' οὐσίαν διὰ ταυτότητος πίστεως. . . . Ἡ ἔκκλησις πρὸς ἕνωσιν ἀπευθύνεται μόνον πρὸς τὰς ἀληθῶς χριστιανικὰς ψυχάς, αἵτινες πιστεύουσιν εἰς τὴν Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἱερωσύνην, τὴν Θείαν Χάριν, καὶ τὸ Ἀποστολικὸν Σύμβολον, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ὁρατῆς Ἐκκλησίας. Οἱ μὴ ἔχοντες τοιαύτην πίστιν εἶναι ἄπιστοι ἔχοντες ἀνάγκην ἐπιστροφῆς, οὐχὶ δὲ Χριστιανοὶ δυνάμενοι νὰ ἑνωθῶσι μεθ' ἡμῶν.» Ὑποχωρήσεις ἐν τοῖς ζητήμασι τῆς πίστεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξωσι. Τοιαῦται θὰ γίνωσιν ἐν ἄλλῃ σφαίρᾳ, ἤτοι ἐν τῇ πειθαρχίᾳ, τῇ Θ. Λατρείᾳ καὶ τοῖς ἐθνικοῖς ἐθίμοις. Ἡ ἀγάπη, ἥτις δέον νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ ὅλων τῶν Χριστιανῶν, δὲν ἀποτελεῖ τὸ ἅπαντον τῆς ἑνώσεως, ὅπως νομίζουσί τινες δραματισταὶ καὶ ποιηταί, ἀλλὰ τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς αὐτήν. «Ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία λέγουσα ἕνωσιν ἐννοεῖ οὐχὶ ἁπλῶς μυστικὴν ἕνωσιν τῶν καρδιῶν, ἀλλὰ καὶ ἐξωτερικὴν τοιαύτην, ὁρατήν, ἁπλὴν καὶ ἐπίσημον ἐν τοῖς ὁρίοις μιᾶς ὠργανωμένης Ἐκκλησίας διοικουμένης δι' ἱεραρχίας... Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι ὁμοσπονδία συνδικάτων, ἀλλ' ὠργανωμένον Σῶμα ἐμφορούμενον τῆς ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στοιχεῖα ἀνεξάρτητα ἐν αὐτῷ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν, ἀλλὰ μέλη ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος ὑποτασσόμενα καὶ διευθυνόμενα ὑπὸ τῆς κεφαλῆς». Τοιαύτη κεφαλὴ καὶ κέντρον, κατὰ τὸν συγγραφέα, εἶναι ὁ Πάπας Ρώμης. «Ὁ Πέτρος, λέγει, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Ἐπισκόπων περιβεβλημένος πρωτεῖον τιμῆς καὶ διοικήσεως.» Καὶ τὸ συμπέρασμα: «Εἶναι φάνερον ὅτι ἡ ἕνωσις τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν δὲν θὰ ἐπιτευχθῇ εἰ μὴ περὶ

τὸ κέντρον τοῦτο, τὸ δὲ πρῶτον βῆμα ἐν τῇ πρὸς τὴν ἕνωσιν ὁδῷ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀναγνώρισις τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου». Λέγοντες, λέγει, ἕνωσιν ἡμεῖς οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ (ὀρθότερον θὰ ἦτο ἄν ἔλεγεν: ἐγὼ ὁ Ab. Calvet) δὲν ἐννοοῦμεν ἀπορρόφησιν. «Ὅπως διεκήρυξεν ὁ Λέων ΙΓ'., ἑκάστη Ἐκκλησία θὰ ἔχῃ τοὺς ἰδίους αὐτῆς ἐπισκόπους,—[δόξα τῇ μεγαλοψυχίᾳ τῆς Ρώμης, ὅτι δὲν ἀξιοῖ νὰ ἐπιβάλῃ ἡμῖν λατίνους τοιούτους], οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ θεωροῦνται ἀντιπρόσωποι τοῦ Πάπα, ἀλλ' ἀληθεῖς διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων ἐν κοινωνίᾳ εὑρισκόμενοι μετὰ τοῦ Πάπα, ὅστις θὰ ἀναγνωρισθῇ ὑφ' ὅλων ὡς ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἑκάστη Ἐκκλησία θέλει διατηρήσει τὴν γλῶσσαν αὐτῆς, τοὺς τρόπους τῆς προπαγάνδας αὐτῆς, τὴν οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν αὐτῆς, τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῆς σχέσεις πρὸς τὰς τοπικὰς πολιτικὰς ἀρχάς». Εἶτα ὁ συγγραφεὺς ψέγει τὴν διὰ προσηλυτισμοῦ μεμονωμένων προσώπων ἐπιδιωκομένην ἕνωσιν, καθόσον, λέγει, ὁ τοιοῦτος τρόπος ἐνεργείας προκαλεῖ μίση. [Διὰ τὴν τοιαύτην, φαίνεται, γνώμην του, καὶ δι' ἄλλας παραπλησίας ὁ Abbé Calvet ὑπέστη ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ συναδέλφων του, οἵτινες λυσσωδῶς ἐργάζονται προσηλυτίζοντες διὰ παντοίων μέσων τοὺς εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν καὶ τὰς ἄλλας ἐν Ἀγγλίᾳ Ἐκκλησίας ἀνήκοντας. Πρό τινων μηνῶν ἀκόμη τὸ περιοδικὸν «Tablet», οὗτινος ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν, ἀνέφερεν ὅτι κατὰ μέσον ὅρον 12—13000 Ἀγγλικανῶν προσέρχονται ἐτησίως εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ συντάκτης προσέθετεν ὅτι κατὰ γενομένους προϋπολογισμοὺς ἐντὸς 800 ἐτῶν ἅπασα ἡ Ἀγγλία θὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν Πάπαν. Πλὴν ἡ προθεσμία, λέγει, εἶναι μακρὰ καὶ πρέπει νὰ ἐξευρεθῶσι μέσα πρὸς συντόμευσιν αὐτῆς.!!]

Ἐν τῷ Ε'. Κεφ. ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει τὰ περὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ δὴ πῶς αὕτη εἰργάσθη καὶ ἀντελήφθη τὴν ἕνωσιν. Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, λέγει, ἥτις ἐξεδήλωσε τὴν ζωηροτέραν πρὸς ἕνωσιν ἐπιθυμίαν, δέον νὰ εἶναι εἰς ἡμᾶς γνωστή. Ἡ ἐπίσημος Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία (Established church) χάρις εἰς τοὺς δύο Ἀρχιεπισκόπους Καντουαρίας καὶ Ὑόρκης διέσωσε τὴν συνοχήν της καὶ μετὰ τὸ σχίσμα. Ἡ κίνησις τῆς Ὀξφόρδης, ἥτις ἀνεζωπύρωσεν αὐτήν, ἐγένετο ὁ γενάρχης ῥεύματος θρησκευτικῆς ἀναγεννήσεως ἐν τῇ ἐπισήμῳ Ἀγγλικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅπερ ἐξακολουθεῖ ὑπάρχον καὶ δὴ καὶ ἐνδυναμούμενον. Ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπάρχουν Σχολαὶ σκέψεως ὀνομαζόμεναι μερίδες: α) ἡ ὑψηλὴ Ἐκκλησία—πιστεύουσα εἰς τὸ Βάπτισμα, τὴν πραγματικὴν παρουσίαν τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος ἐν τῇ Θ. Εὐχαριστίᾳ καὶ τὴν Ἐξομολόγησιν, β) ἡ χαμηλὴ Ἐκκλησία– ἥτις δὲν ἔχει ὁμοιόμορφον διδασκαλίαν περὶ τοῦ βαπτίσματος καὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας καὶ πιστεύει εἰς τὴν δικαίωσιν ἐκ πίστεως μόνον· καὶ γ) ἡ εὐρεῖα Ἐκκλησία, ἥτις περιλαμβάνει ποικίλας προτεσταντικὰς ἀποχρώσεις. Ὁ Λέων ΙΓ'. ὥρισε τῷ 1895 Ἐπιτροπήν, ἥτις ἐξετάσασα τὸ ζήτημα τοῦ ἐγκύρου τῶν Ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν κατέληξεν εἰς συμπέρασμα ἀρνητικόν. Τῷ 1920, 250 Ἀγγλικανοὶ Ἐπίσκοποι συνελθόντες ἐν Λάμπεθ συνέταξαν τὴν περίφημον ἐκείνην ἔκκλησιν πρὸς ἁπάσας τὰς Ἐκκλησίας, ἐν ᾗ μετὰ τοσαύτης ταπεινώσεως καὶ ἀγάπης ὁμιλοῦν περὶ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐγκύκλιος ἐκείνη ἀπετέλει γέφυραν ἑνοῦσαν τὸ ὑφιστάμενον μεταξὺ Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας χάσμα. Ἡ ἕνωσις τῶν δύο τούτων Ἐκκλησιῶν προώρισται νὰ τονώσῃ τὰς δυνάμεις ἑκατέρας πρὸς ἀπρόσκοπτον προαγωγὴν τῆς βασιλείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐν τῷ ΣΤ'. κεφ. ὁ συγγραφεὺς ποιεῖται λόγον περὶ τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας εἰδικῶς, ἥτις, λέγει, «οὐδέποτε δι' ἐπισήμου πράξεως αὐτῆς ἀπεσπάσθη τῆς Ρώμης» [ἡ ἰδέα αὕτη διατυποῦται καὶ ἀναπτύσσεται καὶ ὑπ' ἄλλων θεολόγων τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶναί τις πάντῃ ἀνιστόρητος, ἵν' ἀγνοῇ τὸ γεγονός, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἡ Δύσις ἀπεσπάσθη τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἡ Ρωσσικὴ Ἐκκλησία ὑπήγετο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου καὶ συνεπῶς οἱ Ἐπίσκοποι αὐτῆς δὲν ἦτο δυνατὸν μεμονωμένως καὶ αὐτοτελῶς νὰ ἐνεργήσουν ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος, ἀλλ' ὤφειλον, ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ Ἐπίσκοποι τοῦ Βυζαντίου, τὴν προϊσταμένην αὐτῶν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν νὰ ἀκολουθήσουν. Ὁποία δὲ ἦτο ἡ γνώμη καὶ τοῦ Ὀρθοδόξου Ρωσσικοῦ λαοῦ περὶ τῆς καινοτόμου Ρώμης μαρτυρεῖ τὸ γεγονός, καθ' ὅ, ὅτε ὁ Ἐπίσκοπος Κιέβου Ἰσίδωρος, ὁ μετὰ τοῦ Βησσαρίωνος ἀποδεχθεὶς τὰς ἀξιώσεις τοῦ Πάπα ἐν τῇ ἐν Φλωρεντίᾳ ψευδοσυνόδῳ τοῦ 1439, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἐπαρχίας του, λαϊκῇ ἀξιώσει, διὰ τὴν προδοσίαν, ἐρρίφθη εἰς φυλακήν, ἐξ ἧς διέφυγε τῷ 1443 καὶ ἐλθὼν εἰς Ρώμην ἐγένετο Καρδινάλιος ὑπὸ τοῦ Πάπα Εὐγενίου τοῦ Δ'. (ἴδε καὶ Adrian Fortescue: The Orthodox Eastern Church σελ. 218)]. Ἐν συντόμῳ ὁ συγγραφεὺς ἀφηγεῖται τὴν ἱστορίαν τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξαίρει τὴν εὐσέβειαν τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ, ὅστις μ' ὅλα ταῦτα—ὁμολογεῖ ὁ συγγραφεὺς—μισεῖ τὴν Ρώμην καθόσον εἶναι, λέγει, κεχωρισμένος αὐτῆς καὶ τῆς ὅλης Δύσεως ἀπὸ αἰώνων ἱκανῶν. Αἱ δοκιμασίαι, τὰς ὁποίας σήμερον ὑφίσταται, ἀντὶ νὰ καταβάλλουν τονώνουν αὐτήν. Ἡ σημερινὴ αὐτῆς κατάστασις εἶναι ἡ καταλληλοτέρα (;) διὰ τὴν ἕνωσιν. Ἡ Ρωσσικὴ Ἐκκλησία ἔχει σήμερον ἀνάγκην κέντρου, ὅπερ νὰ στηρίξῃ αὐτήν. Τοιοῦτο κέντρον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον, ὅπερ ἐξησθένησε μεγάλως. Διατί νὰ μὴ εἶναι τοῦτο ἡ Ρώμη; Αὕτη ἐπέδειξε τὴν καλήν της θέλησιν ἀποπειραθεῖσα διὰ τοῦ Πάπα Βενεδίκτου ΙΕ'. νὰ σώσῃ τὸν Τσάρον καὶ τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ καὶ νὰ βελτιώσῃ τὴν τύχην τῶν ἐγκαθείρκτων Ρώσσων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. «Ἂς εἶναι, λέγει, βέβαιοι οἱ Ρῶσσοι, ὅτι ἂν ἐκεῖνοι κάμουν ἓν βῆμα πρὸς τὴν Ρώμην αὕτη θὰ κάμῃ τρία πρὸς αὐτούς... Ἀλλὰ τί ἐπράξαμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τοὺς πάσχοντας ἀδελφούς μας Ρώσσους; Πρέπει νὰ προσευχώμεθα δι' αὐτοὺς καί, ἂν δυνάμεθα, νὰ ἔλθωμεν εἰς βοήθειαν αὐτῶν».

Ἐν τῷ Ζ'. Κεφ. ὁ συγγραφεὺς ὁμιλῶν περὶ τῶν

λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς, «ἐκ τῶν ὁποίων τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἡ εὐλογία τῆς πίστεως ἦλθεν εἰς τὴν Δύσιν», ἐκθέτει ἐν συντομίᾳ τὰ γεγονότα τὰ ἐπὶ Φωτίου καὶ Κηρουλαρίου ὁδηγήσαντα εἰς τὸν χωρισμὸν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ ἐπάγεται: «Διὰ τὸν χωρισμὸν τοῦτον δὲν εἶναι ὑπεύθυνος καθ' ὁλοκληρίαν ἡ Ἀνατολή. Ἡ Δύσις πολλάκις ἀπήντα εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς ΚΠόλεως μετὰ μεγάλης δριμύτητος, ἡ δὲ ἀστάθεια καὶ τὸ εὐμετάβολον αὐτῆς συνετέλεσαν εἰς τὴν διαιώνισιν τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος ἐρεθισμοῦ τῶν πνευμάτων. Καὶ συνετελέσθη μέγα σφάλμα, τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι ἀκόμη ἐπηρεάζουν τὸ πρόβλημα τῆς ἑνώσεως! Τὴν 13ην ἑκατονταετηρίδα σταυροφορία ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς Δύσεως πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Τάφου τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοῦ Μουσουλμανικοῦ ζυγοῦ ἐξετράπη τῆς ὁδοῦ αὐτῆς. Παρορμώμενοι ὑπὸ τῆς ἁρπακτικότητος τῶν Ἑνετῶν καὶ Γενουηνσίων οἱ σταυροφόροι, παρὰ τὴν ῥητὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ Πάπα ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Κων]πόλεως, κατέστρεψαν τὴν πόλιν διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου καὶ ἵδρυσαν Λατινικὸν Βασίλειον ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Αὐτοκρατορίας. Ὁ Πάπας Ἰννοκέντιος Γ' εἰς μάτην διεμαρτυρήθη κατὰ τοῦ ***ἐγκλήματος*** τῶν σταυροφόρων. Ὁλόκληρος ἡ Χριστιανικὴ Ἀνατολὴ ἐθεώρησε τὴν Ρώμην ὑπεύθυνον διὰ τὴν προσβολήν, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἐλησμόνησε». Εἶτα ἐκθέτει τὰς ἀποπείρας πρὸς ἕνωσιν ἐν Λυὼν καὶ Φλωρεντίᾳ, αἵτινες, λέγει, ἐναυάγησαν λόγῳ τῶν παρεξηγήσεων αἵτινες ἐγεννήθησαν εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη, μολονότι ἡ Δύσις πάντοτε τρέφει συμπάθειαν πρὸς ἕνωσιν, ὡς ἀπέδειξεν ἡ πολιτεία τῶν Παπῶν Πίου IX, Λέοντος XIII, Πίου X, καὶ Βενεδίκτου XV. Εἰς τὰς προσπαθείας ταύτας, κατὰ τὸν συγγραφέα, ἀντέταξεν ἄρνησιν ἡ Ἀνατολή. Ὁ Πατριάρχης Κων]πόλεως Ἄνθιμος VIII ἀπήντησεν εἰς τὴν ἔκκλησιν τοῦ Πάπα Λέοντος XII κατηγορῶν τὴν Δύσιν διὰ τὰς καινοτομίας αὐτῆς καὶ προσκαλῶν αὐτὴν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν εὐθεῖαν. Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς μεγάλας ὠφελείας, ἃς θὰ πορισθῶμεν ἐκ τῆς ἑνώσεως, ὀφείλομεν νὰ προσευχώμεθα ἐπαρκῶς ὑπὲρ τῆς συμφιλιώσεως Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως.

Ἐν τῷ Η'. Κεφ. ὁ συγγραφεὺς ὁμιλεῖ περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν ἤθελεν ἐπιταχυνθῇ ἡ ἕνωσις. Πρὸς τοῦτο λέγει πρέπει α) νὰ ἀρθῇ ἡ ἀμοιβαία ἄγνοια καὶ δι' ἐπικοινωνίας φιλικῆς νὰ γνωρίσωμεν ἀλλήλους· β) νὰ ἀπαλλάξωμεν τὰς θρησκευτικὰς ἡμῶν πεποιθήσεις τοῦ φυλετισμοῦ, ὅστις μᾶς πιέζει καὶ ὅστις ὁδηγεῖ εἰς θρησκευτικὴν ἀποκλειστικότητα· γ) νὰ ἀποτινάξωμεν τὴν ὑπερηφάνειαν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας δὲν θέλομεν ν' ἀναγνωρίσωμεν τὰ λάθη ἡμῶν, ἀλλ' ἐπιρρίπτομεν ἕκαστος τὰς εὐθύνας εἰς τὴν ἀντίθετον παράταξιν καὶ νὰ οἰκειωθῶμεν τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν ἁπλότητα τῆς καρδίας. Ἂς θελήσωμεν, λοιπόν, λέγει, νὰ μελετήσωμεν τὰ ζητήματα τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰς διϊσταμένας ἀφ' ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ νὰ συνεργασθῶμεν μετ' αὐτῶν ἐπὶ κοινωνικοῦ ἐδάφους. Τόσαι καὶ τόσαι δυνάμεις ἐχθρικαὶ πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν συνεργάζονται διὰ τὴν ἐξολόθρευσιν αὐτοῦ· «οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ ἔχουν σοβαρὸν καθῆκον νὰ ἐπιτελέσουν: εἴτε εἶναι Ρωμαιοκαθολικοί, εἴτε Ἄγγλοι, εἴτε Σλαῦοι θὰ ἀντλήσωσι τὰς αὐτὰς ἀρχὰς ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου πρὸς κοινωνικὴν δρᾶσιν. Τούτου ἕνεκα δὲν θὰ εἶναι δύσκολον δι' αὐτοὺς νὰ ἑνώσουν τὰς προσπαθείας αὐτῶν ἐπὶ τοιαύτης βάσεως ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ... καὶ νὰ ζοῦν ἐν συμπαθείᾳ, παρὰ τὰς διαφοράς, αἱ ὁποῖαι χωρίζουν αὐτούς». Καὶ εἷς ἕκαστος δὲ ἐκ τῶν χριστιανῶν ὀφείλει νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἕνωσ.ν βελτιῶν ἑαυτὸν ἠθικῶς, προσευχόμενος καὶ πιστεύων ὁλοψύχως εἰς τὸ δυνατὸν τῆς ἑνώσεως.

Ἐν τῷ τελευταίῳ κεφ. ὁμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ προβλήματος τῆς ἑνώσεως. Πρὸς παρασκευήν, λέγει, τοῦ ἐδάφους ἀπαιτεῖται νὰ δημιουργηθοῦν σχέσεις φιλικαὶ διὰ συνεδρίων, διαλέξεων καὶ συναντήσεων ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ εἰρήνης. Ἄλλως τε ὅλαι αἱ Ἐκκλησίαι σήμερον ἔχουν ν' ἀντιμετωπίσουν κοινὸν ἐχθρόν: τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀναρχίαν. Καὶ εἶναι ὁ ἐχθρὸς οὗτος τόσον φοβερὸς ὥστε οἱ χριστιανοὶ θὰ ἀναγκασθοῦν, ἐπὶ τέλους, νὰ ἑνωθοῦν πιεζόμενοι ὑπὸ τῆς βίας τῶν περιστάσεων. «Μία νέα κοινωνικὴ κατάταξις τῶν ἀνθρώπων συντελεῖται σήμερον. Καὶ ἡ ἐξέλιξις εἶναι τόσον ταχεῖα, ὥστε πολὺ ταχέως οἱ ἄνθρωποι θὰ διαιρεθοῦν εἰς δύο στρατόπεδα: τοὺς ἐχομένους τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας διαίρεσις θὰ σημαίνῃ θάνατον, καθόσον μόνον τὰ ἄτομα τὰ ἡνωμένα εἰς ὁμάδας καὶ μόνον αἱ ὁμάδες αἱ ἡνωμέναι εἰς ὁμοσπονδίας θὰ ἐπιζήσουν κατὰ τὴν πάλην ταύτην. Ὅλοι ἐνοοῦν τὴν ἀλήθειαν αὐτήν. Οἱ ἐχθροὶ τῆς τάξεως κατενόησαν αὐτὴν καὶ ἤδη ἡνώθησαν ἀνεξαρτήτως πολιτικῶν ἐθνικῶν ὁρίων. ... Ἂς προσπαθήσωμεν νὰ πραγματοποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ τὸ ἰδεῶδες τοῦ Χριστοῦ, νὰ πλατύνωμεν τὰς συμπαθείας μας, νὰ κάμωμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν περισσότερον φιλελευθέρας, ἀγαπώσας καὶ εὐθέτους εἰς τὴν ἑνότητα καὶ τὴν ἀγάπην»: Τοιοῦτο τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου τοῦ Abbé Calvet, ὅστις εἶναι, φαίνεται, εἷς ἐκ τῶν κληρικῶν ἐκείνων τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, οἵτινες οὐδαμῶς συμμερίζονται τὴν ἀποκλειστικότητα καὶ τὴν ἀδιαλλαξίαν τοῦ Βατικανοῦ καὶ ἀγωνίζονται δι' ὧν λέγουν καὶ γράφουν νὰ ἀποσείσουν τὰς ἁλύσεις καὶ ν' ἀποπτύσουν τὸ φίμωτρον, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς ἡ τυραννικὴ πειθαρχία τῆς Ρώμης. Αἱ τελευταῖαι ἰδίως φράσεις τοῦ συγγραφέως ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ κλῆρος τῆς Ρώμης κατὰ μέγα μέρος ἦτο ὑπὲρ τῆς συμμετοχῆς τῆς Δυτ. Ἐκκλησίας εἰς τὸ ἐν Λωζάνῃ συνέδριον, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου τόσον ἐχθρικὴν στάσιν εἶχε λάβῃ ἡ ἐπίσημος Ρώμη. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ συντελεῖται ζύμωσις ἀποσκοποῦσα τὴν ἔξοδον αὐτῆς ἐκ τῶν στενῶν ὁρίων, εἰς τὴν ὁποίαν κατεδίκασεν αὐτὴν ἡ παπικὴ τυραννίς, καὶ ὁ προσανατολισμὸς εἰς ὁρίζοντας εὐρυτέρους συμφωνοτέρους πρὸς τὰς νέας ἀρχὰς καὶ ἰδέας, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ τὰς νέας ἀνάγκας. Ἡ ζύμωσις αὕτη εἶναι ὑπόκωφος ἀντίδρασις κατὰ τῶν δεσμῶν τοῦ Κονκλαβίου, οὐδόλως δὲ παράδοξον νὰ προσλάβῃ χαρακτῆρα ἐντονώτερον. Γνω-

στός μου κληρικὸς ἀνήκων εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν μοὶ ἔλεγε πρό τινων ἡμερῶν: Ἡ σιδηρᾶ πειθαρχία τῆς Ρώμης εἶναι ἡ μεγαλειτέρα δύναμις, πλὴν καὶ ἡ μεγαλειτέρα ἀδυναμία τῆς Ρωμαιοκαθ. Ἐκκλησίας. Ὁ Abbé Calvet κεκαλυμμένως λέγει τὸ αὐτὸ καὶ ἀποδοκιμάζει δημοσίᾳ τὴν πολιτικὴν τοῦ Βατικανοῦ κατὰ πάσης συμμετοχῆς «εἰς συνεδρίας, συγκεντρώσεις, διαλέξεις ἀφορώσας τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν». Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀείποτε ἐμπνεομένη τοῦ πνεύματος τῆς ἀγάπης καὶ διαλλαγῆς καὶ εὐχαρίστως ἐρχομένη πάντοτε εἰς συνομιλίας μετὰ τῶν ἑτεροδόξων, μετὰ χαρᾶς θέλει χαιρετίσῃ πᾶσαν ἐνδεχομένην νηφάλιον χειρονομίαν τῆς Ρώμης ἀπηλλαγμένης πλέον τῶν ὑπερφιάλων, τῶν ἀντευαγγελικῶν φιλοδοξιῶν καὶ τῆς ἀδιαλλαξίας τοῦ παρελθόντος, ἀποκηρρυτούσης τὰς μέχρι τοῦδε προσηλυτιστικὰς ἐνεργείας της καὶ καταλαμβανούσης τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἔταξαν αὐτῇ οἱ ἱεροὶ Κανόνες τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Λονδῖνον, 27 Ὀκτωβρίου 1228

Ὁ Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας.

Διαβόητοι διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐγκλημάτων καὶ τὴν καθ' ὅλου τρομοκρατίαν των ἀνὰ τὰς ἑλληνικὰς ἐπαρχίας λησταί, ἐπὶ μακρότατον χρόνον λυμαινόμενοι τὴν ὕπαιθρον, ἧς εἶχον καταστῆ πραγματικοὶ τύραννοι, ἐκομίσθησαν κατ' αὐτὰς ἐκ γειτονικῶν χωρῶν, εἰς ἃς εἶχον ἐκπατρισθῆ διὰ νὰ φύγουν τὴν νέμεσιν, ἁλυσσόδετοι, θέαμα τοῦ πλήθους ἐλεεινόν. Ἡ ληστρικὴ σκληρότης καὶ ὑπεροψία εὑρίσκεται σήμερον δεσμία ἐν τῇ εἱρκτῇ, ἴσως δὲ μετ' ὀλίγον θὰ πληρώσῃ τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας της. Αὐτὰ εἶναι τῆς ἁμαρτίας τὰ ὀψώνια.

Θὰ τηρηθῇ ἡ ὑπόσχεσις;

Ἐδημοσιεύθη ἐπ' ἐσχάτων ἐν Παρισίοις τὸ καὶ ὑπὸ τῆς Γαλλίας ἐν Γενεύῃ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1925 ὑπογραφὲν πρωτόκολλον συνυποσχετικὸν τῆς μὴ χρησιμοποιήσεως ἀσφυξιογόνων ἢ τοξικῶν ἀερίων καὶ ἄλλων παρομοίων ὑλῶν ἐν καιρῷ πολέμου, καταδεδικασμένων ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἡ ἀπαγορευτικὴ αὕτη ὑπόσχεσις συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν ὑπογραψάντων αὐτὴν κρατῶν ὡς ἀποτελοῦσα διάταξιν παγίαν τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἀλληλεγγύως δὲ ταῦτα δηλοῦσιν ὅτι θὰ καταβάλωσι πάσας αὐτῶν τὰς προσπαθείας ὅπως πείσωσι καὶ τὰ λοιπὰ κράτη εἰς τὴν ἀποδοχὴν τοῦ ἐν λόγῳ πρωτοκόλλου. Οἱ λαοὶ τοῦ κόσμου λαμβάνουσι τὰς δηλώσεις ταύτας ὑπὸ σημείωσιν καὶ τοτε μονον θὰ πεισθῶσι περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν γενομένων, ὅταν ἴδωσι ταῦτα ἐφαρμοζόμενα ἐν τῇ πράξει.

Ἡ δόξα τοῦ δρόμου.

Ἡ σοβετικὴ κυβέρνησις ἔχει ἀποφασίσει νὰ καταργήσῃ τὴν χρῆσιν τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τῶν τάφων τῶν χριστιανῶν, μετωνόμασε δὲ πολλὰς τῶν ὁδῶν τῆς Μόσχας δι' ὀνομάτων ἀθέων ὀνομαστῶν. Εἶνε, βεβαίως, ἀναντίρρητος ἡ ἄθεος ἐφευρετικότης τοῦ νῦν κρατοῦντος ἐν Ρωσίᾳ ἀθέου συγκροτήματος. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἀλλαχοῦ ἐπανῆλθε μετὰ καιρὸν ὁ ἐκβληθεὶς σταυρός, οὕτω καὶ ἀπὸ τῶν τάφων δὲν θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἐξορισθῇ, ἐφήμερος δὲ θὰ ἦνε καὶ διὰ τοὺς ἀθέους ἡ «δόξα τῶν δρόμων».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ι. Σύνοδος συνῆλθε δὶς κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἀσχοληθεῖσα περὶ διάφορα διοικητικὰ ζητήματα.

—Ἀπεφασίσθη νὰ καταρτισθῇ, συμφώνως τῷ νόμῳ 3615, ὁ κατάλογος ἐκλογίμων διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἐν ταῖς νέαις χώραις ἀρχιερατικῶν ἑδρῶν, ἀφοῦ πρότερον ζητηθῶσι παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡρισμέναι πληροφορίαι.

—Ἡ Δ. Ι. Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως διαμαρτυρηθῇ κατὰ τοῦ κατατεθέντος εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχεδίου περὶ ἀνασυστάσεως τῆς καταργηθείσης ἤδη, συμφώνως τῷ νόμῳ 3165, προσωρινῆς Μητροπόλεως Φιλιατῶν.

—Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ κατὰ τὴν τελετὴν τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ νέου κτιρίου τοῦ Συλλόγου οἱ «Τρεῖς Ἱεράρχαι», καταρρευσάσης τῆς ἐξέδρας, ἐφ' ἧς ἵσταντο ὁ Κλῆρος καὶ οἱ ἐπίσημοι, ἐκτὸς ἄλλων παθόντων ἐκτύπησεν εἰς τὸν ἀριστερὸν πόδα ὁ παριστάμενος μετὰ τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου Σ. Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Γρηγόριος, ὅστις πρὸς ἀποθεραπείαν θ' ἀναγκασθῇ νὰ οἰκουρήσῃ ἐφ' ἱκανόν.

—Τυχόντες ἀδείας παρεπιδημοῦσιν ἐν Ἀθήναις οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Δημητριάδος κ. Γερμανός, Καμπανίας κ. Διόδωρος, Σύρου κ. Ἀθανάσιος καὶ Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἀγαθάγγελος, ὅστις ἀσθενῶν παραμένει ἐν κλινικῇ, ἀφίκετο δὲ εἰς Ἀθήνας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰκαρίας κ. Νεόφυτος.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ὕδρας καὶ Σπετσῶν ἔτυχεν ἀδείας δεκαπενθημέρου ἀπουσίας ἐκ τῶν συνοδικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

—Διὰ Διατάγματος ἐκλήθη ὁ Μητροπολίτης Ἰκαρίας κ. Νεόφυτος ὡς Συνοδικός, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Μητροπολίτου Χίου κ. Ἱερωνύμου, οὗτινος ἐγένετο δεκτὴ ἡ παραίτησις ἀπὸ τῶν συνοδικῶν καθηκόντων

— Διὰ Διατάγματος τῇ 21 Σ]βρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 200 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ χωρίον Τσιάρα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν ἀποσπώμενον τῆς ἐνορίας Τσιαγαλῆ τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

— Διὰ Διατ]τος τῇ 21 Σ]βρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 200 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως οἱ συνοικισμοὶ Βαρκῶν καὶ Λουτρῶν Ὑπάτης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος ἀποτελοῦσιν ἰδίαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου.

— Διὰ Διατ]τος τῇ 21 Σ]βρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 200 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ συνοικισμὸς Κάμπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὕδρας καὶ Σπετσῶν ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς.

— Διὰ Διατ]τος τῇ 21 Σ]βρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 200 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἱδρύεται ἐνοριακὸς ναὸς ἐν τῷ συνοικισμῷ Κουτσουκαρίου-Πειραιῶς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

— Διὰ Διατ]τος τῇ 21 Σ]βρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 201 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, τὸ χωρίον Βαλκουβίνη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

— Διὰ Διατ]τος τῇ 25 Σ]βρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 1 Ὀκτωβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 202 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ χωρίον Δασοχώριον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης ἀποσπώμενον τῆς ἐνορίας Φαλαίνης ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους.

— Διὰ Διατ]τος τῇ 21 Σ]βρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 200 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὁ συνοικισμὸς Στεναΐτικα, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πατρῶν ἀποσπώμενος τοῦ χωρίου «Κάτω Ἀχαΐα» ὑπάγεται ἐφεξῆς εἰς τὸν ἐνοριακὸν ναὸν τοῦ χωρίου Ἁγιοβλασίτικα.

— Διὰ Διατ]τος τῇ 21 Σ]βρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 200 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ χωρίον Μανδραβέλιον, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος, ἀποσπώμενον τῆς ἐνορίας Κονισκοῦ, ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

— Διὰ Διατ]τος τῇ 21 Σ]βρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 200 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ χωρίον Κριτσοτάδες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος ἀποσπώμενον τῆς ἐνορίας Ἀσπροκαλησιᾶς ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

—Γενομένης ἐκλογῆς Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ξενιᾶς, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, ἐξελέγησαν Ἡγούμενος μὲν ὁ Ἱερομόναχος Βενέδικτος Παπανικολάου, σύμβουλος δὲ ὁ Ἱερομ. Εὐσέβιος Μαντζῶρος καὶ ὁ μοναχὸς Γεδεὼν Ἀρβανιτάκης.

—Ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους προσελθόντων εἰς τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἑκατὸν νέων ἐπέτυχον οἱ 63, ἀπερρίφθησαν δὲ οἱ 37. Μεταξὺ τῶν ἐπιτυχόντων καταλέγονται καὶ δύο νεάνιδες.

—Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐγένετο ἡ πρώτη Συνέλευσις τῶν αἰδεσ. ἐφημερίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς τῆς ἐφετεινῆς χειμερινῆς περιόδου. Μετὰ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν εἰσήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ὁ λόγος ἐδόθη εἰς τοὺς Καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Γρηγόριον Παπαμιχαὴλ καὶ Παν. Μπρατσιώτην ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς συνεδρίας περὶ ὁριστικῆς οἰκονομικῆς χειραφετήσεως τοῦ ἐν Βουλιαγμένῃ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως παγίων πόρων τῇ συνεργασίᾳ τῶν αἰδεσ. ἐφημερίων τῶν ἐνοριακῶν ναῶν. Ἀμφότεροι οἱ Καθηγηταὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ὡς μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ τῆς Ἐφορείας αὐτοῦ ὡμίλησαν κατ' ἐντολὴν αὐτῆς ὁ μὲν πρῶτος περὶ τῆς μεγάλης ἠθικῆς δυνάμεως τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς εὐρύνσεως τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ δράσεως καθ' ὅλου, καὶ μερικώτερον περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ οἰκονομικῆς ὑποστηρίξεως τοῦ Ἐκκλησ. Ὀρφανοτροφείου ὥστε τοῦτο νὰ καταστῇ αὔταρκες· ὁ δὲ δεύτερος περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐν τῇ πράξει συστηματοποιήσεως τῆς ἐφημεριακῆς ὑπὲρ τοῦ ἱδρύματος ἐνεργείας ἐν ταῖς ἐνορίαις. Τὰς ὁμιλίας τῶν καθηγητῶν ἐπεσφράγισε συγκινητικὴ πρὸς τοὺς ἐφημερίους προτροπὴ καὶ παραίνεσις τοῦ Θεοφ. βοηθοῦ Ἐπισκόπου Σταυρουπόλεως κ. Θεοκλήτου. Ἐκ τῶν κατὰ τὴν Συνέλευσιν ταύτην παραστάντων ἐφημερίων ὁ αἰδεσ. κ. Μ. Πετρίδης λαβὼν τὸν λόγον ἐτόνισεν ὅτι οἱ ἱερεῖς θὰ ἔπρεπε καὶ ἐξ ἰδίων νὰ προσέλθωσιν ἀρωγοὶ εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον διὰ τακτικῶν εἰσφορῶν, ἐδήλωσε δ' ὅτι ὁ ἴδιος θὰ προσφέρῃ ἐφεξῆς κατὰ μῆνα 400 δραχμάς· ὁ δὲ συμπαρὼν Ἐπίσκοπος Πατάρων Μελέτιος ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν διὰ καταλλήλου ἐνεργείας νὰ ἐξασφαλισθῇ γενναία ὑπὲρ τοῦ Ὀρφανοτροφείου χορηγία ἐκ τῶν Ταμείων τῶν κληροδοτημάτων τῶν τέως ἐν Τουρκίᾳ Κοινοτήτων. Τῇ παρακλήσει δὲ τοῦ Μακαριωτάτου ἀπεδέχθη νὰ ἐνεργήσῃ τὰ προσήκοντα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Περὶ ἀρχόμενον τὸν μῆνα τοῦτον ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Σάββα ὑπὸ τοῦ Παναγ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἐχειροτονήθη εἰς διάκονον ὁ νέος διευθυντὴς τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Ἱεροδιδασκαλείου κ. Ἰω. Α. Παπαδόπουλος, τέως ἐν Ἀθήναις διευθυντὴς τῆς «Ἀναπλάσεως» καὶ τῶν ἀστικῶν σχολῶν τοῦ Ἀρσακείου τῆς πρωτευούσης.

—Ὡς ἤδη ἐν καιρῷ προανηγγέλθη, ἀπὸ τῆς 14 παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐφηρμόσθη καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας τὸ νέον διωρθωμένον ἡμερολόγιον, αὐτῇ δὲ τῇ Κυριακῇ τῆς 14 τοῦ Ὀκτωβρίου ἑωρτάσθησαν πᾶσαι αἱ μνῆμαι τῶν ἁγίων τῶν ἡμε-

ρῶν 1—14 Ὀκτωβρίου, ἀπὸ Ἀνανίου τοῦ ἀποστόλου μέχρι Κοσμᾶ τοῦ Ἁγιοπολίτου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

—Ὁ ἐν Βουλγαρίᾳ ἀρμενικὸς πληθυσμὸς ἔχει 14 θρησκευτικὰς ἐνορίας μετ' ἰσαρίθμων ναῶν, ἀνέρχεται δὲ περίπου εἰς 40.000.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

—Κατ' εἰδήσεις ἐκ Ρουμανίας μεγάλη ἐκεῖ παρατηρεῖται ἡ ἔντασις τῆς κατολικῆς προπαγάνδας, ἰδίως ἀπὸ τῆς Τρανσυλβανίας, ἧς ὁ πληθυσμὸς ἀποτελεῖται ἀποκλειστικῶς ἐκ κατολίκων καὶ ἐξ οὐνιτῶν. Διὰ τοῦτο σκληρὸς διεξάγεται ὁ θρησκευτικὸς ἀγὼν τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἰδιαιτέρως σημειοῦται ὅτι ὁ ἡγέτης τοῦ ἐπ' ἐσχάτων ἀναλαβόντος τὴν ἀρχὴν ἐθνικοαγροτικοῦ κόμματος καὶ οἱ συναρχηγοὶ καὶ συνεργάται αὐτοῦ εἶνε οὐνῖται.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ ἀστυνομία τῆς Σμύρνης προέβη πρό τινος εἰςτὸ κλείσιμον τῆς ἐκεῖ σχολῆς τῶν λατινίδων καλογραιῶν τῆς «Νὸτρ - Ντὰμ - ντε - Σιών», διότι δὲν ἐξετελέσθη διαταγὴ τοῦ τουρκικοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας περὶ ἀπολύσεως τριῶν διδασκαλισσῶν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἤσκουν θρησκευτικὴν προπαγάνδαν. Κατὰ τὸ κλείσιμον τῆς σχολῆς τό τε διδάσκον προσωπικὸν καὶ οἱ μαθηταὶ ἐξεβλήθησαν ἐξ αὐτῆς.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὅ τε ἡμερήσιος καὶ ὁ θρησκευτικὸς περιοδικὸς ἀγγλικὸς Τύπος μετ' ἀνησυχίας σχολιάζουσι τὴν παρατηρουμένην σημαντικὴν μείωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μεγ. Βρεττανίας ἐκ τοῦ ὀλιγαρίθμου τῶν γεννήσεων. Σημειοῦται ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος αἱ γεννήσεις ἐμειώθησαν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔτος. Ἐπὶ πλέον δὲ ὅτι ὁ σημερινὸς ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων ἐπὶ πληθυσμοῦ 39 1)4 ἑκατομ. εἶνε ὁ χαμηλότερος ἀπὸ τοῦ 1855, ὅτε ὁ πληθυσμὸς ἀνήρχετο εἰς 18 3)4 ἑκατ. μόνον.

— Εκ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἔτους τῆς Βρεττανικῆς καὶ Ξένης Βιβλικῆς Ἑταιρείας πληροφορούμεθα ὅτι ὁ μὲν ἀριθμὸς τῶν κατ' αὐτὸ ἐκδοθέντων ἀντιτύπων τῆς Ἁγ. Γραφῆς ἐν ἀγγλικῇ γλώσσῃ ἀνῆλθεν εἰς 2.213,467, τὰ δ' ἐπὶ πλέον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκδοθέντα ἀντίτυπα ἀριθμήθησαν εἰς 531.477 χάρις εἰς τὰς ἐκ τοῦ Καναδᾶ καὶ τῆς Αὐστραλίας παραγγελίας. Καὶ 1,270,080 ἀντίτυπα ἐκυκλοφόρησαν ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας· 905,828 δὲ τόμοι ἐν τῇ Μεγ. Βρεττανίᾳ, καὶ 9.936. 7Ι4 καθ' ὅλον τὸν κόσμον. Κατὰ τὸ ὑπὸ ἀπολογισμὸν ἔτος ἐγένετο 15 νέαι μεταφράσεις τμημάτων τῆς Ἁγ. Γραφῆς. Ἡ ἑταιρεία εἰσέπραξε κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος Λ.Α. 417.295, ὧν μόνον αἱ 168.140 προῆλθον ἐκ πωλήσεως ἀντιτύπων· τὸ ὑπόλοιπον ἀπετελέσθη ἐκ δωρεῶν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κώστα Πασαγιάννη. Ἡ προσευχὴ τοῦ παιδιοῦ. 1928.—Ἐν τῷ κομψῷ τούτῳ τομιδίῳ συνελέγησαν προσευχαὶ εἰς πεζὸν καὶ ἔμμετροι ἀνάλογοι πρὸς ἑκάστην τῶν τάξεων τοῦ δημοτικοῦ καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου. Αἱ προσευχαὶ εἶνε συντεταγμέναι διὰ διαφόρους καιροὺς καὶ περιστατικὰ τοῦ καθημερινοῦ παιδικοῦ καὶ μαθητικοῦ βίου, μετ' αὐτῶν δ' ἡ συνδημοσιευομένη συλλογὴ διαφόρων θρησκευτικῶν ποιημάτων τῶν δοκίμων ποιητῶν μας ἀποτελεῖ χρησιμωτάτην διὰ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς διδασκάλους θρησκευτικὴν ποιητικὴν ἀνθολογίαν.

Δημητρίου Π. Πασχάλη, Εὐανθία Καΐρη (1799—1866). Ἀθῆναι 1929.—Πρόκειται περὶ τῆς ἀδελφῆς τοῦ Θεοφίλου Καΐρη, ἥτις τόσον στενῶς συνεδέθη πρός τε τὸ πρόσωπον καὶ τὸ ἔργον του.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πᾶν ἔμβασμα πρὸς τὴν «Ἐκκλησίαν» ὡς καὶ πᾶσα ἐπιστολὴ σχετικὴ πρὸς τὴν διαχείρισιν καὶ τὴν διεκπεραίωσιν δέον ἐφεξῆς νὰ διευθύνηται ***μόνον «Πρὸς τὴν Διαχείρισιν τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία». Γεν. Ἐκκλ. Ταμεῖον, Ἀθήνας.***

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ

Δρυϊνουπόλεως καὶ Πωγωνιανῆς κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Τίμημα ἐτησίας ἐγγραφῆς

Ἐσωτ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3

Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»:

Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοίνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44— Ἀθῆναι